NOE
FOR
DEG
?
NORSK BERGINDUSTRIS
TRAINEE
ORDNING
norskbergindustri

NORSK BERGINDUSTRIS

TRAINEE ORDNING

Norsk Bergindustri er representert i Bergringen ved NTNU og har en egen traineeordning i samarbeid med flere av våre medlemsbedrifter.

> ”En kveld jeg jobbet i bruddet,
> blåste og snødde det
> og jeg skuet utover mitt rike,
> så en hare hoppe forbi
> og hørte den koselige
> buldringen fra maskinene
> som boret og lastet,
> og jeg tenkte at livet var godt”.
>
> Fra en av traineene

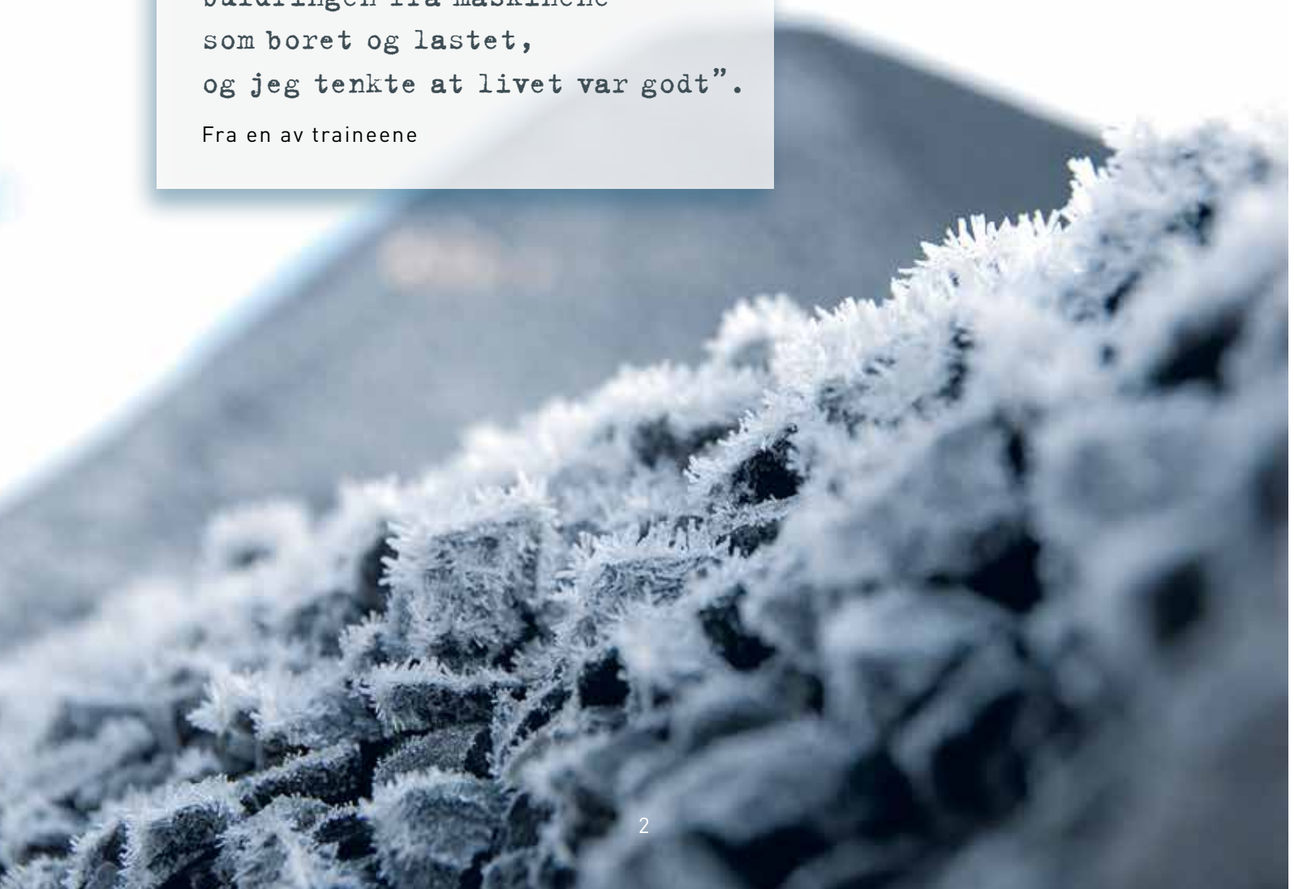

Norsk Bergindustris traineeordning ble etablert i 2011, og det er pr 2018 rekruttert til sammen 12 traineer. Formålet med traineeordningen er å stimulere til rekruttering og kompetanseoppbygging til norsk mineral- og bergverksnæring. Ordningen er rettet mot nyutdannede med mastergrad innen tekniske geofag og geologi realfag.

Traineeprogrammet varer i to år og er delt inn i tre opphold på åtte måneder i tre forskjellige bedrifter. Å øke oppmerksomheten rundt vår bransje blant nyutdannede er en forutsetning for å trekke til seg nok kompetent arbeidskraft. Samtidig gir ordningen nyutdannede en god mulighet til å bli kjent med vår mangfoldige industri.

Gjennom de to årene traineeperioden varer er deltakerne i programmet innom tre ulike medlemsbedrifter. Det gir dem mulighet til å danne seg et kvalifisert grunnlag for videre karrieremuligheter når tiden som trainee er omme. Dessuten er det en unik mulighet til å skaffe et bredt faglig og sosialt nettverk i hele landet.

Traineeordningen ble opprinnelig opprettet av kompetansekomiteen i Norsk Bergindustri og er en del av Norsk Bergindustri. Traineeordningen er underlagt styret i Norsk Bergindustri som er ordningens høyeste myndighet. Styret ansetter koordinator, vedtar administrasjonsgebyr og vedtar endringer i vedtektene for ordningen, Medlemmer i Norsk Bergindustri kan bli medlem i Trainee Norsk Bergindustri etter eget ønske. Medlemsbedriftene må følge traineeordningens intensjoner og prinsippavtale.

I denne brosjyren kan du bli litt bedre kjent med traineene og hvilken opplevelse de har hatt. Vi har spurt alle traineene som har deltatt i ordningen fra 2011 fram til i dag om hvordan de opplevde sin traineeperiode og tips til framtidig rekruttering til bransjen.

Vi har spurt

1

Hvorfor valgte du å søke stilling som trainee i Norsk Bergindustri?

2

Fortell om de tre stedene du arbeidet i løpet av trainee-perioden.

3

Har perioden som trainee preget den videre karrireren din/hva tror du traineeperioden vil påvirke den videre karrieren din (for de som fortsatt er i ordningen).

4

Hva tror du skal til for å øke rekrutteringen til bergindustrien i årene framover?
Hva kan bedriftene gjøre, og hva kan Norsk Bergindustri bidra med for å tiltrekke seg flere kompetente jobbsøkere i fremtiden?

Monika **Oftedal Voll**

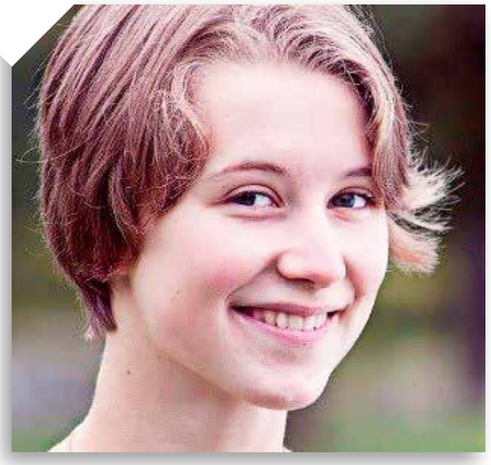

1

Jeg søkte på traineeordningen fordi det virket som en utrolig god mulighet til å prøve ut fagfeltet mitt i det virkelige liv. Siden vi drar innom 3 ulike bedrifter får vi testet ut et veldig bredt spekter av arbeidsoppgaver, vi får lært masse nytt hvert sted og får muligheten til å finne ut hvilke typer arbeid vi faktisk trivest best med. Andre bruker mesteparten av sin yrkeskarriere på å finne ut hva de faktisk vil i arbeidslivet, jeg føler meg trygg på at jeg har en ganske god peiling etter bare 2 år.

2

Jeg arbeider nå i Rana Gruber og skal etter det videre til Sibelco Stjernøy og Norstone. Rana Gruber driver utvinning av jern i Mo i Rana. Jeg jobber med å utarbeide en standardisert metode for bergmekanisk kartlegging av underjordsgruven. I tillegg til det har jeg flere små prosjekter og lærer om hvordan gruvedrift fungerer i praksis.

3

Jeg tror jeg kommer til å være veldig sikker på valgene mine videre i karrieren. De kollegene jeg har fått i bergindustrien er så inkluderende og hyggelige mennesker at dersom dette er en universell standard for fagfeltet, er dette en bransje jeg gjerne vil forbli i. Jeg vil også stille sterkere fremover i karrieren enn mange som har brukt de samme to årene på å lære om bare én ting når jeg stiller med min brede mer universelle kunnskap om fagfeltet.

4

Det er betydelig bergdrift i Norge, men veldig mye av den er veldig lite synlig for elever og studenter.
På grunn av det er det nok få som tenker tanken at de kanskje ønsker å få seg en karriere i bergindustrien, og blir heller blendet av de synlige oljebedriftene, vegutbyggerne og togutbyggere. Å vise frem bergverkene som en god ting er det første steget til å sikre mange kloke hoder fremover.

Fabian **Schenker Sepulveda**

1

Jeg valgte å søke på denne stillingen da det virket som en gyllen mulighet for å skaffe seg gode erfaringer og et bredt nettverk. Spesielt den varierte erfaringen var viktig for meg, da man får muligheten til å finne sin "nisje".

2

Jeg er kun en måned i min første bedrift, som er Norsk Stein avdeling Jelsa. Dette er Europas største pukkverk hvor de hovedsakelig eksporterer til kontinentet. Allerede etter en måned har jeg etter en varm velkomst fått god innsyn i bedriften og hvordan de opererer.
For tiden holder jeg på med optimalisering av salveplanlegging, som har gitt meg ny kunnskap om boring og sprenging.
Mine neste to bedrifter blir henholdsvis Verdalskalk og Nordic Bulk.

3

Trainee ordningen virker som et veldig gjennomført program, med profesjonelle bedrifter og gode muligheter. Dette tror jeg kan bli en verdifull erfaring for min videre karriere, da jeg får god og variert erfaring fra forskjellige bedrifter i bransjen, som igjen vil gi meg et godt nettverk for fremtiden.

4

Inntrykket jeg har fått av bergindustrien i løpet av min studietid, og min begrensede arbeidstid er at den er beriket med hyggelige, kunnskapsrike, profesjonelle mennesker. Samtidig føler jeg at de kan være litt usynlige for omverden. Jeg tror at rekrutteringen til bergindustrien ville vært betydelig større om de hadde profilert seg mer for universiteter og videregående skoler, da ikke bare i nærmiljøene men nasjonalt. Det er utrolig mye kult som skjer i bergindustrien som man ikke vet om før man er der!

Annicka **Johnsrud**

(2018-2020)

«Allerede de to første ukene jeg var her ble jeg introdusert til flere interessante problemstillinger som jeg kan velge å arbeide med videre etter hvert og jeg er allerede nå i sluttfasen av et lite prosjekt der jeg har fått mye frie tøyler til å bestemme gjennomføring selv.»

1

Stillingen virket veldig spennende på grunn av den store variasjonen av opplevelser og erfaringer man kan tilegne seg ved å jobbe i tre forskjellige bedrifter over to år. I tillegg er det unikt å kunne prøve ut tre forskjellige arbeidsmiljøer og- steder og finne ut hvordan man trives. Så kan man eventuelt søke fast jobb et sted man har vært, der man vet man trives og man allerede har én fot inne.

2

Jeg er ansatt for perioden 2018-2020.

A.

Jeg er nå bare én og en halv måned inn i min første periode, som er hos Sibelco Nordic på Stjernøy. Her utvinner de nefelinsyenitt, som blant annet selges til forskjellig materialindustri og som filler i maling. Allerede de to første ukene jeg var her ble jeg introdusert til flere interessante problemstillinger som jeg kan velge å arbeide med videre etter hvert og jeg er allerede nå i sluttfasen av et lite prosjekt der jeg har fått mye frie tøyler til å bestemme gjennomføring selv.

B og C.

Jeg skal videre til hhv. Omya Hustadmarmor og Titania.

3

Stillingen gir nok et veldig fint og bredt erfaringsgrunnlag å ta med seg videre i karrieren, så jeg tror nok den gjør oss til mer attraktive arbeidstakere, i tillegg til at vi får vise oss fram i bedriftene vi er hos.
I tillegg tenker jeg at bergindustrien får vise seg fra sin beste side for oss også, og at det gjør at vi får mer lyst til å bli i bransjen.

4

Bergindustrien bør gjøre seg mer synlig i samfunnet generelt. Men spesielt burde bransjen være flinke å vise seg fram for skoleelever i nærområdene sine og studenter på relevante studier på nasjonalt nivå, og jo tidligere i skole- og studieløp, jo bedre. Det er da man har størst påvirkningskraft. Kanskje kan bedriftene invitere klasser med vgs-elever fra nærområdene sine på omvisning og vise og fortelle om hva de gjør, og sende representanter til universiteter og høyskoler med relevante linjer for å presentere seg med jevne mellomrom. I tillegg er det viktig å lyse ut stillinger med oppfordring til nyutdannede om å søke, og ikke minst sommerjobber, sånn at studentene får sjekket ut bergbransjen på nært hold.

Helene **Fromreide Nesheim**

(2018-2020)

«Tre seriøse aktører, tre ulike steder og tre vidt forskjellige arbeidsoppgaver på to år, alt under ordnede forhold, er en unik mulighet som man ikke får andre steder i bransjen.»

1

Etter å ha hatt sommerjobb i 4. klasse så jeg hvor stor verdien og utbyttet av å få en praktisk tilnærming til faget var. Det er enormt mye kunnskap der ute som jeg vil fange opp, og som trainee får jeg en alle tiders mulighet til akkurat dette. Tre seriøse aktører, tre ulike steder og tre vidt forskjellige arbeidsoppgaver på to år, alt under ordnede forhold, er en unik mulighet som man ikke får andre steder i bransjen.

2

A.
Jeg er nå inne i min første periode hos Lundhs i Larvik. Her er jeg prosjektleder for et prosjekt med mål om å gjennomføre livsløpsanalyser på Lundhs sine produkter. I tillegg er jeg blitt inkludert i andre små og store prosjekter i bedriften.

B og C.
Jeg skal videre til Brønnøy Kalk i min andre periode og Nordic Bulk i tredje og siste periode.

3

Jeg tror at trainee-perioden vil ha mye å si for min videre karriere. Perioden gir meg ulike utfordringer i vidt forskjellige bergverksbedrifter, noe som igjen vil gi meg et større innblikk og en større trygghet i faget mitt. Stillingen gir meg dessuten et stort kontaktnettverk både i og utenfor bransjen.

4

Jeg tror det er mange misoppfattelser om bergindustrien hos studenter og menigmann slik at både bedrifter og utdanningsinstitusjoner må være mer synlig og informere bedre om mineralproduksjon og mulighetene innen bergverksdrift. Jeg holdt selv på å velge vekk mineralproduksjon under utdanningsvalget grunnet manglende kunnskap og forståelse for bransjen.

Det ligger an til et større generasjonsskifte i bransjen med tiden og det er derfor viktig å hente inn unge og engasjerte mennesker for erfaringsoverføring før det er for sent. Bedriftene må vise interesse ovenfor studentene og bør, så langt det er mulig, være behjelpelig med sommerjobber og masteroppgaver da dette ofte gir et stort utbytte for begge parter. Både sommerjobber, oppgaver og trainee-ordningen er gode arenaer som gir partene en kortvarig forpliktelse hvor man får testet samspill og sett an muligheten for videre samarbeid.

Hauke **Reimers**

(2017-2019)

«Dersom vi ønsker å få flere inn i industrien tror jeg industrien må være mer tilstede og fortelle om hvem de er og hva de gjør.»

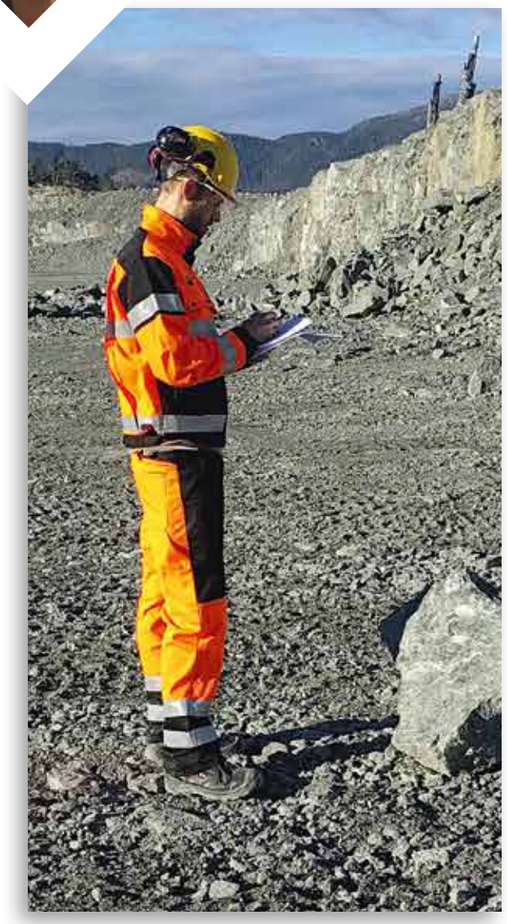

1

Jeg valgte å søke stilling som trainee fordi det er en gyllen mulighet for en fersk ferdigutdannet student til å se forskjellige fagområder og aspekter ved bergindustrien. Å kunne jobbe hos flere bedrifter gir bredere kompetanse enn å jobbe hos kun én bedrift, i tillegg til muligheten til nettverksbygging, samt at man får mulighet til å jobbe med ulike arbeidsoppgaver, noe som gjør at man senere har et bedre innblikk i hva man ønsker å jobbe videre med senere.

2

Jeg har nå vært trainee i litt over ett år. I denne tiden har jeg fullført min traineeperiode hos Norsk Stein hvor jeg jobbet mye med optimalisering av produksjonskjeden fra sprengning til knusing. Dette inkluderte noe kartlegging, deltakelse i samtaler og møter med underleverandører og MYE Excel. Dette var meget lærerikt, da boring og sprengning var noe jeg ikke kunne mye om fra før.
Nå for tiden er jeg i min 2. periode hos Rana Gruber som driver med uttak av jernmalm. Her jobber jeg hovedsakelig med etablering og oppdatering av blokkmodeller, prøvetaking, befaring og kartlegging av dagbrudd og underjordsgruve, samt periodiske opphold på Grønland for oppfølging og planlegging av driften i rubingruven på vestkysten. Etter nyttår skal jeg til min siste bedrift, som er Titania.

3

Jeg tror at traineeperioden preger i den forstand at man vil stille meget sterkt etter alle perioder er fullført. Man har da jobbet med veldig ulike prosjekter/-områder hos 3 forskjellige bedrifter og har opparbeidet seg bred kompetanse erfaring, og jeg tror at den varierte erfaringen vil føre til at man gjør en bedre jobb i fremtiden. I tillegg får man jo enorme muligheter for nettverksbygging, noe som definitivt er en fordel for den videre karrieren.

4

Etter mitt syn er bergindustrien en fantastisk bransje med kjempehyggelige mennesker, imidlertid har den en tendens til å være noe usynlig. Dersom vi ønsker å få flere inn i industrien tror jeg industrien må være mer tilstede og fortelle om hvem de er og hva de gjør.

Hedda **Jensen**

(2017-2019)

«Det snakkes mye om grønne mineraler og det grønne skiftet, men det må satses mer på mineraforskning, og her må staten også bidra.»

1

Helt fra jeg hørte om traineeordningen for første gang, tenkte jeg at dette var noe jeg ville søke på. Jeg så på det som en unik mulighet å få jobbe for tre forskjellige bedrifter i løpet av to år, der man får bred erfaring og stort nettverk. Samtidig fikk jeg gode råd og anbefalinger av tidligere traineer som hjalp meg med å ta avgjørelsen.

2

Jeg jobber nå for min andre traineebedrift, Sibelco AS. Før dette jobbet jeg for Verdalskalk AS, der jeg fikk lære alt det grunnleggende om å jobbe i en gruvebedrift. Jeg fikk være med på planleggingsmøter og sprengning, og bli kjent med hvordan geologen der jobbet. I tillegg fikk jeg lære meg et gruveplanleggingsprogram kalt MineSched, og jeg jobbet mye med optimalisering av driften. Blant annet gjorde vi forsøk på hvordan finstoffmengden kunne reduseres. I Sibelco har jeg fått lære meg programmet Surpac og jeg har gjort mye labarbeid. Jeg har kartlagt alle vannstrømmer og skrevet en Water Management Plan, for å redusere avrenningen av mineralske partikler fra bruddet. I tillegg er vi nettopp ferdig med diamantboring, og mye av tiden går derfor til logging og analysering av borkjerner, og vi har dessuten satt opp en egen PLM-lab for analysering av produksjonsprøver. Til slutt i traineeprogrammet skal jeg jobbe for Franzefoss Pukk AS.

3

Jeg tror de to årene som trainee vil gi meg en stor fordel når jeg skal søke jobb videre. Før jeg begynte som trainee hadde jeg ingen erfaring fra å jobbe på anlegg, så det er verdifull erfaring å ta med videre. Samtidig får jeg innblikk i tre forskjellige selskaper, stort nettverk, mulighet til å delta på konferanser, og forhåpentligvis vil disse to årene gi meg en følelse av hva jeg vil jobbe med videre.

4

Det er viktig å være synlig. Studentene må rekrutteres tidlig, gjennom bedriftspresentasjoner, bedriftsbesøk, masteroppgaver og sommerjobber. Vi må overbevise dem om at bergindustrien blir mer og mer aktuell, og få frem at det er en bransje i vekst der det er store muligheter får å få en god og stabil jobb etter endt studietid. Samtidig må det komme frem at dette er en bransje med fokus på fremtiden. Det snakkes mye om grønne mineraler og det grønne skiftet, men det må satses mer på mineralforskning, og her må staten også bidra. Vi må fortsette å levere gode resultater og ha fokus på kontinuerlig forbedring for å følge utviklingen i samfunnet, og formidle det til folket. Dessuten må vi vise at distrikts-Norge er fantastisk fint!

Kim Rune **Bragstad Grannes**

(2016-2017)

«For bedriftenes sin del tror jeg det er veldig viktig at de lyser ut relevante sommerjobber og masteroppgaver. La studenter og andre unge få prøve seg på de utfordringene som finnes i bergindustrien.»

1

Det å kunne starte sin arbeidskarriere innen bergindustrien som trainee med å jobbe for flere forskjellige bedrifter på 2 år er en unik mulighet. Det er en fin sjanse til å virkelig finne ut hva man ønsker å jobbe med og i tillegg skaffe seg et stort nettverk innen flere bedrifter.

2

A.
Jeg startet hos Norstone på Tau utenfor Stavanger. Der fikk jeg muligheten til å jobbe med planlegging av nye og utvidelse av eksisterende anlegg hos Heidelberg Cement AG Nord-Europa (eierne til Norsk Stein og Norstone). Her jobbet jeg hovedsakelig med ressursestimering og kartlegging.

B.
Min andre periode var hos Franzefoss Pukk avd. Vinterbro. Der jobbet jeg med optimalisering av ett helt nytt vaskeanlegg. Anlegget er det første av sitt slag i Franzefoss systemet, og er bygget for å løse utfordringen med store finstofflager på anlegget. Her hadde jeg veldig variert arbeid der jeg jobbet ute i anlegget, på kontor, med forskning og utvikling samt noe labarbeid.

C.
Min tredje periode skulle ha vært hos Quartz Corp på drag i Nordland fylke. Men Franzefoss søkte etter geolog, og jeg fikk muligheten til å hoppe av traineeordningen og fortsette hos Franzefoss Pukk.

3

Jeg hadde ikke fått jobben jeg har nå som geolog hos Franzefoss Pukk, hvis jeg ikke hadde vært trainee. Den har også gitt meg et mye større nettverk enn jeg ville ha fått hvis jeg ikke hadde vært trainee. For bedriftenes sin del tror jeg det er veldig viktig at de lyser ut relevante sommerjobber og masteroppgaver.

4

La studenter og andre unge få prøve seg på de utfordringene som finnes i bergindustrien. Her er det også viktig at sommervikarene får en variert og utfordrende hverdag, ikke bare bare enkle rutinejobber. Det er også viktig for bedriftene å være synlige for fremtidige arbeidstakere, det er derfor viktig at de viser seg frem på universitetene slik at studentene blir kjent med bedriftene.

Ingrid **Dyrhaug**

(2015-2017)

«Det har også vært flott å bli kjent med mye folk i hele bransjen, og med andre traineer.»

1

Jeg søkte på traineestillingen for å få et innblikk i bergindustrien. Det var en mulighet til å få gjøre mye forskjellig, og lære mye, på kort tid

2

A. I første periode var jeg hos Norsk Stein AS på Jelsa. Der samlet jeg inn kjøredata for trucker og hjullastere i bruddet og laget rapporter for dette hver uke.

B. Deretter var jeg hos NCC Industry AS i Ytre-Arna, hvor jeg blant annet lærte meg AutoCad og laget en konsesjonssøknad.

C. Til slutt var jeg hos Omya Hustadmarmor AS, der jeg drev med råstoffkontroll og prosessoptimalisering.

3

Perioden som trainee har absolutt påvirket karrieren min, da jeg fikk fast stilling hos den siste bedriften jeg var hos. Der er jeg fortsatt. Det har også vært flott å bli kjent med mye folk i hele bransjen, og med andre traineer.

4

Bedriftene kan være flinke til å møte opp på arrangementer for studenter, slik som Bergdagen på NTNU. De kan også ha bedriftpresentasjoner på de ulike utdanningsinstitusjonene. Sommerjobber er også en viktig rekrutteringsplatform.
Norsk Bergindustri kan hjelpe bedrifter med samarbeid om f.eks bed.pres, de kan også oppfordre sine medlemsbedrifter til å utlyse sommerjobber, og få flere bedrifter til å bli med i traineeordningen.

Lars **Anker-Rasch**

(2015-2016)

«Med mange forskjellige arbeidsoppgaver og flotte kollegaer har jeg fått et ganske bredt erfaringsgrunnlag såpass tidlig i karrieren.»

2

A. Brønnøy Kalk AS
Marmorbrudd like sør for Brønnøysund. Jeg prosjekterte kjerneboring på sommeren, logging av kjerneprøvene og digital visualisering av kvalitetsvariasjonene i grunnen. Ellers var det en del arbeid med forsøk i dagbruddet, kartlegging av magnetisme i borehull (registrering av uønskede partikler).

B. Franzefoss Pukk AS avd. Lia
Pukkverk som driver på grønnstein rett sør for Trondheim. Jeg hadde primært ett hovedprosjekt hele perioden der oppgaven var å kartlegge en konknusers kapasitet og kvaliteten av nedknust stein når en del parametere (spalteåpning, med og uten returprodukter, forskjellig pågangsfraksjon etc.) ble endret. Det praktiske var stort sett sikting og innveiing, deretter en sammenstilling og presentasjon av dataene og en vurdering for mulig optimalisering av knuseren.

C. Sibelco Nordic AS avd. Stjernøy
Gruve og dagbrudd i nefelinsyenitt på en øy nord for Alta. Her gjorde jeg en del forskjellig. Jeg jobbet i laboratoriet med sikting av nedknust produkt fra gruva, innveiing og pressing av pellets som jeg senere kjørte XRF-analyser på. Innmåling med totalstasjon av adkomstveien til dagbruddet på toppen av fjellet (ca. 8 km i en spiral opp til toppen), oppfølging og analyser av prøver fra boringer i gruven, for å planlegge fremtidig drift.

3

Tiden som trainee ga meg et kort men relativt omfattende innblikk i noen av bergindustriens få men store aktører. Med mange forskjellige arbeidsoppgaver og flotte kollegaer har jeg fått et ganske bredt erfaringsgrunnlag såpass tidlig i karrieren. Jeg mener det allerede har hjulpet meg dit jeg er og kommer til å fortsette å være et godt grunnlag for fremtidig læring og arbeidsplasser.

4

Kompetente jobbsøkere går dit det er arbeid å få, så skjerpede krav til kompetansen til de som jobber i industrien vil øke rekrutteringen blant ferdig utdannede studenter. Er det ingen krav til kompetanse vil andre ta plassen deres. Det er stort sett små aktører og brudd i Norge, disse har gjerne ikke økonomi til å ansette geologer, så jeg mener det vil være en "kamp om beinet" i overskuelig fremtid i bergindustrien, så lenge det utdannes mange geologer i Norge. Håpet er selvsagt at den økende letingen i Norge vil gi gode resultater og fremtidige arbeidsplasser.

Marta **Martinussen Lindberg**

(2015-2016)

«Erfaringene jeg fikk som trainee gjorde at jeg har en bedre forståelse over flere fagfelt innad i bergindustrien, og ikke bare fagfeltet jeg utdannet meg innen.»

1

Jeg søkte først og fremst fordi jeg var interessert i fagområdet. Det hjalp selvfølgelig på at jeg hadde jobbet noen sommere hos Rana Gruber og i den anledning blitt kjent med tidligere trainee Ida som bare kunne si positive ting om ordningen.

2

A. Verdalskalk AS
Hos verdalskalk jobbet jeg med noe kartlegging i dagbruddet samt noe laboratoriumsarbeid. Jeg fikk også mulighet til å jobbe på andre anlegg gjennom Franzefosskonsernet da blant annet Hamar, Hole og Ballangen, hvor jeg gjorde geologisk kartlegging.

B. The Quartzcorp
Hos Quartzcorp jobbet jeg på forskingsavdelingen og hadde flere spennende prosjekter. Dette er en bedrift hvor man leter etter partikler i produktet og snakker om ppm og ppb, noe som er svært annerledes enn i andre deler av bergindustrien.

C. Titania AS
Jeg jobbet på Forskning og Utviklingsavdelingen hvor hovedfokuset var på oppredning. Som berggrunnsgeolog var det en utfordring å sette seg inn i oppredningsprosessen. Læringskurven var bratt og erfaringene mange, men jeg kan med hånda på hjertet si at jeg aldri i verden trodde jeg skulle bli så interessert i oppredning, det er rett og slett kjempegøy.

3

Min bakgrunn som trainee har gitt meg erfaringer og ett nettverk som jeg ikke ville vært foruten. Jeg tror at erfaringene jeg fikk som trainee gjorde at jeg har en bedre forståelse over flere fagfelt innad i bergindustrien, og ikke bare fagfeltet jeg utdannet meg innen, dette er noe jeg bruker så å si daglig i jobben min som Geolog hos Rana Gruber.

4

Jeg tror mye av jobben ligger hos bedriftene. Bedriftene bør ikke være redde for å «fremsnakke» seg selv, og være synlige i nærområdet. En økt forståelse og engasjement i lokalsamfunnet rundt bedriften vil kunne medføre en rekrutering til bergindustrien.

Tor Helge **Hilmarsen**

(2013-2015)

«Jeg tror at bergindustrien må jobbe mer med å synligjøre seg. Bergverksbedriftene må jobbe mer aktivt med å markedsføre seg opp mot studenter.»

1

Grunnen(e) til at jeg valgte å søke stillingen som trainee var at den først og fremst virket interessant. I stillingsbeskrivelsen sto det at man ville få jobbe med forskjellige prosjekter og oppgaver i bedriftene. Dette er en av hovedgrunnene til at jeg søkte. Jeg ønsket å lære meg så mye som mulig, slik at jeg skulle få en god start på min karriere. Jeg var også usikker på innenfor hvilken del av driften jeg ønsket å være. Med variasjonen ville jeg få mulighet til å se flere spesialområder, for så å velge hva jeg ville spesialisere meg innen.

2

Jeg jobbet med følgende i de tre bedriftene:

A. Verdalskalk AS
Optimalisering av produksjonen i Tromsdalen, hvor jeg så på kapasiteten og ressursutnyttelsen i hele verdikjeden fra dagbrudd til ferdigvare, gjennom å forbedre ytelsen i de enkelte leddene i verdikjeden. Utarbeidelse av ny driftsplan for Tromsdalen. Bidra i planlegging av tekniske løsninger ved anlegget. Delta i gruppen som jobbet med prosjektet "Riktig Kalkstein for produksjon av Brentkalk". Være med å velge softwareløsning for produksjonsplanlegging. Arbeidsoppgavene var utfordrende og det er positivt.

B. Norsk Stein AS
Forbedring/optimalisering av sprengningsprosessen. Jeg fikk egne prosjekter som jeg beskrev og gjennomførte. Her var det både kontorarbeid og mye ute i bruddet. Et av mine hovedprosjekter var å vurdere om det var økonomisk å flytte knusestasjonen til en nytt område/nivå i bruddet, og optimalt tidspunkt for denne operasjonen. Jeg var med på vurdering av nye/fremtidige tekniske løsninger for bruddavdelingen. Jobbet med CAD-program, Autocad. Oppfølging/rapportering av KPI'er i bruddavdelingen. Jeg lærte i denne perioden veldig mye om planlegging, bruddrift og sprengningsprosessen.

C. Titania AS
Jobbet i forskning og utviklingsavdelingen med prosessoptimalisering av knuser, sikt, syklon og vakuumfilter. Fikk være med i bruddavdelingen og hadde følgende oppgaver for dem: Håndtering av data fra radar, lage datagrunnlag for investering i tekniske løsninger, vurdering av forekomst og kvalitet (langtidsplanlegging mht. fremtidige resurser i "dagens" reguleringsplan) og være med på vurdering av software for bruddplanlegging. I min siste periode fikk jeg økt prosessforståelse og det var stor variasjon i oppgavene.

3

Jeg er helt overbevist om at traineeperioden min har gitt meg muligheter og et forsprang i bergbransjen. Jeg er i dag bruddsjef og tror ikke jeg hadde fått denne jobben hadde jeg ikke vært for trainee-programmet gjennom Norsk Bergindustri. Jeg har også fått meg et nettverk i bransjen raskere og blitt kjent med mange forskjellige aktører på kort tid.

4

Synliggjøring og tilstedeværelse er helt nødvendig. Vår bransje skal være stolt over hva vi bidrar med til samfunnet, og vi må vise det frem. Får vi en bevisstgjøring av samfunnet på hvorfor vi gjør det vi gjør, får vi garantert større aksept og det vil føre til at vi blir mer attraktiv som arbeidsplass for nye og kompetente folk. Vi er ikke lenger en mann med meisel og hammer, men en supermoderne industri som bruker det fremste av teknologi for å løse "oppdraget".

Siv **Krane Rodahl**

(2012-2014)

«Det er viktig å være på banen overfor ungdom og vise at bergindustri ikke tilhører fortiden, men er en del av framtiden.»

1

Jeg syntes det var en enestående mulighet til å bli kjent med bransjen, skaffe seg et stort nettverk og prøve forskjellige arbeidsoppgaver i helt forskjellige bedrifter.

2

A. Min første bedrift var Norsk Stein som ligger på Jelsa i Rogaland. Der jobbet jeg i hovedsak med optimalisering av boremønster og finstoffproblematikk. Det var et flott møte med bergindustrien og med menneskene som jobber der. Jeg følte meg inkludert og tatt på alvor.

B. Deretter gikk ferden nordover, til Stjernøy og Sibelco Nordic. Der jobbet jeg på lab og en måned i bruddet. Der lærte jeg at nefelinsyenitt er spennende saker og at labarbeid krever mange forskjellige ferdigheter, alt fra nøyaktighet, ned til en titusendedel av et gram, til fiksing og triksing med maskiner.

C. Den siste bedriften, the Quartz Corp på Drag nord i Nordland, er jeg på nå. Der er det høyren kvarts det går i, og det er et langt skritt fra der jeg begynte på Jelsa med pukk. Det er som å komme til en annen verden, det snakkes ikke om prosent, men om ppm og ppb. Her jobber jeg i forskningsavdelingen og det tegner til å bli spennende forsøk i tiden fremover.
Noe av det viktigste på en arbeidsplass er folkene man har rundt seg. Selv om det er forskjell på en rogalending, en finnmarking og en tysfjordværing, er de alle hyggelige og ønsker en Tromsøværing hjertelig velkommen.

3

Jeg tar med meg en bred erfaring fra forskjellige deler av bransjen. Det har gitt meg lyst til å fortsette innenfor bergindustrien og gitt meg en pekepinn på hvilke områder jeg kan og vil arbeide med. Det å møte så mange forskjellige mennesker er og en viktig erfaring. Jeg tar med meg et nettverk av mennesker som sitter inne med høy kompetanse på forskjellige fagområder. En ting som jeg har fått erfare er at det er vel så mye å finne på i et lite lokalsamfunn, som i storbyen, man må bare tørre å hive seg med, være det seg håndarbeidsgruppe, trening, tur for å se på motocross eller konfirmantarbeid. Å være med i traineeordningen har gjort meg sikker på at jeg kan trives like godt i et lite lokalsamfunn som i byen.

4

For meg er det viktig med en trygg jobb, som har faglige utfordringer og konkurransedyktig lønn. Det er viktig at bergindustrien profilerer seg som et relevant alternativ for de som studerer aktuelle studieretninger. Studentene bør føle at det er gode muligheter for å få en god jobb, der man har en spennende hverdag med faglige utfordringer. Den norske bergindustrien er tilstede over hele landet og det er viktig.

Det å kunne tilby sommerjobber til studenter tror jeg er en god rekrutteringsmulighet. Ikke bare med tanke på de studentene som jobber der den sommeren, men også de erfaringene de forteller om når de snakker med sine medstudenter. Traineeprogrammet er også en god mulighet til å presentere seg for aktuelle kandidater og samtidig og vurdere dem. Jeg tror og det er lurt at bedriftene presenterer seg for studentene, slik at man vet at de finnes. Bergdagen på NTNU er en god arena for dette, men også bedriftspresentasjoner i seg selv. Norsk Bergindustri må være tilstede i media, slik at dagens ungdom ikke får et for ensidig negativt inntrykk av vår bransje. Det er viktig å være på banen overfor ungdom og vise at bergindustri ikke tilhører fortiden, men er en del av framtiden.

Åsa **Barstad**

(2011-2013)

«Alt i alt hadde jeg to lærerike og spennende år som trainee som jeg ikke ville vært foruten, og anbefaler Trainee Norsk Bergindustri på det sterkeste til andre!»

1

Jeg hadde lenge villet jobbe i bergindustrien, men var usikker på hvilke muligheter som fantes. Traineeordningen ga meg en gyllen mulighet til å få et bredt innblikk i bransjen og samtidig få mye og variert arbeidserfaring på kort tid. Det virket også spennende å få bo og jobbe på ulike steder i Norge. Siden ordningen på tidspunktet var ny og uprøvd, var det spennende å få være med på å forme ordningen.

2

A. Først Titania, Hauge i Dalane
Her tas det ut ilmenitt til pigmentproduksjon. Både dagbrudd og oppredningsverk finnes på stedet. Jeg jobbet i FoU med ulike prosjekter knyttet til optimalisering av deler av oppredningsprosessen. Planlegging, prøvetaking i prosess, sette seg inn i teori og flytskjema, behandle analysedata og skrive rapporter. I tillegg mikroskopert jeg malm – og bergartsslip og beskrev tekstur og mineralogi av disse.

B. Brønnøy Kalk i Velfjord
utenfor Brønnøysund var neste stopp på programmet. I dagbruddet tas det ut kalkspatmarmor som knuses og skipes ut til blant annet Hustadmarmor.
Det endelige produktet av kalkspatmarmoren er filler og bestrykningsmiddel til bruk i papirindustrien. På Brønnøy Kalk ventet det mange og varierte oppgaver, alt fra laboratoriearbeid, oppfølging av daglig drift og prosjekter.

C. **Siste bedrift ut var Franzefoss Pukk.** Som en ser av navnet er det pukkproduksjon det drives med, hvor pukken benytes som blant annet bygningsmateriale, til veger og tilslag i asfalt og i betong. Dette siste oppholdet ble todelt, og jeg tilbrakte første del i Trondheim og siste del på Østlandet. I Trondheim jobbet jeg på anleggene til FPU på Vassfjell og Lia der jeg kartla finknuseprosessen på Vassfjell. I tillegg til kartleggingen fikk jeg også gjøre meg kjent på labben. På Østlandet jobbet jeg med geologisk kartlegging av variasjoner av kvalitet i brudd, både på anlegget på Lierskogen og på Bondkall. Alt i alt hadde jeg to lærerike og spennende år som trainee som jeg ikke ville vært foruten, og anbefaler Trainee Norsk Bergindustri på det sterkeste til andre!

3

Jeg vil si at perioden min som trainee har preget karrieren min i stor grad! Jeg ble ansatt av Titania, en av mine traineebedrifter, etter endt ordning. Tiden som trainee har, etter mitt eget syn, gjort at dører har åpnet seg for en fremtid i bransjen. Jeg tror ikke jeg hadde hatt jobben jeg har i dag uten å ha vært trainee først. I tillegg har jeg også opparbeidet meg et nettverk av kontakter i bransjen gjennom trainee-tiden. Ikke minst har jeg lært utrolig mye – både faglig og om meg selv – som jeg vil ta med meg videre.

4

For å øke rekrutteringen til bergindustrien i fremtiden er det særdeles viktig at Norges befolkning vet at den finnes, hvor viktig den er og bedre dens omdømme. En må drive en form for folkeopplysning, slik at den vanlige mann og kvinne i gata vet at industrien finnes i dag og ikke har dødd ut. Fordommene som finnes mot bransjen må dessuten avlives, og en må presentere bergindustrien slik den er i dag. Oppfatninger om en gammeldags, farlig, miljøfiendtlig og forgubbet bransje må erstattes med nye adjektiv. Innovativ, teknologisk og miljøbevisst bør være nye ord koblet til bergindustrien. Til de som ikke tror bransjen er attraktiv – ja så visst kan pukk, stein og mineraler være sexy! Samtidig tror jeg det vil lønne seg å framstå ydmykt ovenfor "de utenfor" og respektere andre meninger og synspunkt. Å drive i bransjen krever at en samarbeider og kommer fram til gode løsninger med både naboer og andre aktører.

Ida **Røisi**
(2011-2013)

"Traineeprogrammet har gitt meg erfaring med tre ulike grener i bergindustrien og tre ulike bedriftskulturer".

1

Traineestillingen til Norsk Bergindustri er en kjempemulighet til å jobbe i tre ulike bedrifter i bransjen i løpet av to år. Det ville gi meg bred erfaring, godt nettverk og en solid plattform for videre karriere innen bergindustrien. I tillegg var det en unik mulighet til å oppleve tre ulike steder i Norge.

2

A. Sibelco Nordic, avd. Stjernøy
Nefelinsyenitt, dagbrudd og oppredning. På Stjernøy jobbet jeg både med den daglige driften og egne prosjekter. Jeg jobbet bl.a. med prosjekter på sammenligning av rågods og produkt, sidebergarter i bruddet, MWD (measure while drilling) og gruvemåling. Variasjonene i oppgavene gjorde oppholdet veldig lærerikt, det var lærerikt i seg selv å jobbe på tvers av avdelinger. I tillegg var det en opplevelse å få jobbe på en så flott og spesiell beliggenhet som Stjernøy, på 70 grader nord i et dagbrudd 700 moh.

B. Rana Gruber, Mo i Rana
Jernmalm, gruve, dagbrudd oppredning. I Rana Gruber jobbet jeg på planleggingsavdeling med kartlegging, geologiskmodellering og planlegging av kjerneboring, samt utfordringene knyttet til daglig oppfølging av en underjordsgruve. Det var svært interessant å se hvordan langtidsplanleging av en gruve foregår i praksis. Det var veldig lærerikt å få innblikk i en del av bergindustrien jeg ikke hadde noe særlig erfaring med fra tidligere. Rana Gruber er en spennende bedrift med mange muligheter innad i bedriften.

C. Hustadmarmor, Elnesvågen
Kalkspatmarmor, oppredningsverk. Hos Hustadmarmor jobbet jeg med optimalisering av ulike trinn i prosessen, bl.a. optimalisering av sentrifuger og sykloner. Det er en komplisert prosess og det var veldig spennende og lærerikt å få et innblikk i den. Jeg hadde en arbeidshverdag med god blanding av prøvetaking i fabrikken, lab og kontorarbeid. Det var også en god erfaring å jobbe i en bedrift med eksepsjonelt god orden og fokus på HMS.

3

Traineeprogrammet har gitt meg erfaring med tre ulike grener i bergindustrien og tre ulike bedriftskulturer. Jeg har deltatt på flere kurs, konferanser og samlinger

både gjennom traineeprogrammet og bedriftene jeg jobbet i, bl.a. HMS, gruveplanleggingsverktøy, geologisk modellering. Alt i alt synes jeg traineeprogrammet har gitt meg mye ny kunnskap og bred erfaring, i tillegg til et stort nettverk innad i bergindustrien – og alt dette på kun to år! Perioden som trainee har gitt meg en solid plattform for min videre karriere. Jeg har blitt godt kjent med bergindustrien og funnet ut hva jeg vil jobbe med videre, samtidig som jeg har lært mye om nærliggende fagfelt som er en stor fordel i videre jobb. Jeg har nå startet på en PhD i prosessmineralogi på NTNU og kommer til å ha mye med bransjen å gjøre så jeg drar stor nytte av mine to år som trainee.

4

Bedriftene bør være mer frampå på NTNU, få tak i studentene til sommerjobber, prosjektoppgaver, masteroppgaver. Inviter studenter/klasser på bedriftsbesøk. Bedriftene bør også støtte opp om traineeprogrammet, det er en kjempemulighet for bedrifter til å vise seg fram for og bli kjent med mulige arbeidstakere. Generelt bør bransjen bli mer synlig i lokalmiljøet (bedriftene) og media (Norsk Bergindustri og bedrifter) og på andre arenaer som skoler osv. Sponsing av idrettslag, arrangere åpen dag, geologiens dag etc .

norskbergindustri

NOE FOR DEG?

Les mer om ordningen her:

https://www.norskbergindustri.no/traineeordningen/

TRAINEE